

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro dopravu a cestovní ruch

2011/0092(CNS)

26. 9. 2011

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pro dopravu a cestovní ruch

pro Hospodářský a měnový výbor

k návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny

(KOM(2011)0169 – C7-0105/2011 – 2011/0092(CNS))

Navrhovatelka: Sabine Wilsová

PA_Legam

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

I. Návrh Komise

Současná směrnice o energetické dani stanoví minimální sazby zdanění energetických produktů používaných jako pohonné hmoty, palivo a na elektřinu. Minimální sazby se obvykle vztahují na objemy spotřebovaných energetických produktů. Komise je toho názoru, že tento systém má řadu negativních dopadů, vytváří například podněty zcela v rozporu s cíli EU v oblasti změny klimatu a narušuje vnitřní trh.

Komise prostřednictvím svého návrhu revize usiluje o nápravu těchto negativních dopadů. Jednou z hlavních myšlenek návrhu je vytvoření nové struktury zdanění energetických produktů rozdělením na dvě oblasti:

- 1) z hlediska emisí CO₂ energetického produktu. Nulové zdanění z hlediska emisí CO₂ pro veškeré zdroje energie, jejichž emise CO₂ již jsou nebo budou uznány za nulové.
- 2) a z hlediska množství energie v gigajoulech bez ohledu na to, zda energetický výrobek vytváří pobídky k úspoře energie.

Zároveň je cílem návrhu sladit směrnici o energetické dani (ETD) s jinými politikami EU, jako je například systém EU pro obchodování s emisemi (ETS). V tomto ohledu Komise navrhuje, aby zdanění v souvislosti s emisemi CO₂ neplatilo na zařízení, na něž se vztahuje ETS, mezi jinými na letectví.

Mnohé další aspekty tohoto návrhu se týkají dopravních politik:

- zrušení možnosti, aby členské státy odlišně zdaňovaly plynový olej používaný jako pohonná hmota pro obchodní a neobchodní účely;
- zrušení možnosti uplatňování nižší sazby daně všeobecného zdanění spotřeby energie, jelikož již není slučitelná s cíli politik, které podporují alternativní paliva, alternativní nosiče energie a používání čistších vozidel v městské dopravě;
- aktualizace vymezení běžných nádrží a zvláštních kontejnerů.

Závěrem Komise navrhuje osvobodit od daně z energie pobřežní elektřinu dodávanou plavidlům v kotvištích přístavů a zachovat stávající závazek členských států, kterým je osvobození od daně paliva používaného pro účely letecké a námořní dopravy. Pokud jde o vnitrozemské vody, navrhuje Komise zachovat stávající pravidla, která umožňují členským státům využívat plné nebo částečné osvobození od daně nebo sníženou úroveň zdanění.

II. Stanovisko zpravodaje

Zpravodaj návrh Komise vítá a podporuje. Základní princip tohoto návrhu je dobrý, jelikož poskytuje jednotnou úpravu pro veškeré zdroje energie použitím technologicky neutrálního přístupu. Zároveň poskytuje pobídky pro méně znečišťující energetické produkty a pro posun směrem k nízkouhlíkovému hospodářství.

Podle názoru zpravodaje však Komise měla jít o krok dále, a to ohledně stávajících závazků (!) členských států týkajících se osvobození paliva používaného pro účely letecké a námořní

dopravy od daně („výjimka“), jak stanoví v současnosti platná ETD. Výsledky lze shrnout následujícím způsobem: ETD umožňuje členským státům zdanit domácí námořní a leteckou dopravu, což je zavazuje k uzavírání dvoustranných dohod v případě, že chtějí zdanit námořní a leteckou dopravu uvnitř EU (což neučinil žádný z členských států) a zakazuje zdanění mezinárodní letecké dopravy.

Zpravodaj navrhuje zrušit tento závazek osvobození od daně pro členské státy a poskytnout jim právo, aby o zdanění či osvobození od daně rozhodly samy. Toto řešení bude ve větší míře v souladu s principem subsidiarity než stávající zákaz. Jak lze pozorovat od zavedení daní na letenky některými státy, existuje do jisté míry ochota otázkou zdanění letecké dopravy řešit, což by mohla být cesta k rozšíření základu daně. Toto řešení by zároveň členským státům umožnilo rozhodovat o podrobnostech zdanění, aby byly vyloučena problematika hospodářské soutěže.

Zrušením povinnosti osvobození od daně by také bylo prvním krokem k vyřešení tohoto problému na mezinárodní úrovni. EU by měla k dispozici pádnější argumenty, aby mohla trvat na plném zdanění vnitroeurospýských letů v rámci dohod o leteckých službách se třetími zeměmi v budoucnu. Bylo by to v souladu s výzvou Parlamentu z usnesení o mezinárodních dohodách v oblasti letectví podle Lisabonské smlouvy ze dne 7. června 2011, v němž se uvádí, že „jsou poskytovány pobídky s cílem zachovat a rozšířit [...] ekologické normy“.¹

V této souvislosti je důležité zmínit, že Chicagská úmluva neobsahuje všeobecný zákaz zdanění leteckých pohonných hmot. Zakazuje pouze zdanění pohonných hmot, které jsou již na palubě.²

V důsledku začlenění letecké dopravy do směrnice ETS není nutné řešit tento problém tak, jak navrhuje Komise, aby zdanění v souvislosti s emisemi CO₂ neplatilo na zařízení, na něž se vztahuje ETS (viz výše). Konkurenční výhoda letecké dopravy by zůstala zachována, jelikož by zdanění zahrnovalo pouze část sazby ve srovnání s jinými druhy dopravy.

Pokud je dlouhodobým cílem vytvoření rovných podmínek mezi jednotlivými druhy dopravy, je nutné učinit nejprve krok tímto směrem. Ten sice nepředstavuje obrovskou změnu, je ale přinejmenším krokem správným směrem k udržitelnějšímu systému dopravy.

¹ Viz bod 8 usnesení.

² Viz článek 24 odstavec a) o celních předpisech http://www.icao.int/icaonet/dcs/7300_cons.pdf

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro dopravu a cestovní ruch vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako věcně příslušný výbor, aby do své zprávy začlenil tyto pozměňovací návrhy:

Pozměňovací návrh 1

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 18 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

18a) Účelem této směrnice je zjednodušit všeobecné cíle politik Unie v oblasti energie a klimatu. Začlenění odvětví letectví do systému EU pro obchodování s emisemi prostřednictvím směrnice 2008/101/ES odráží cíl snížit emise skleníkových plynů v tomto odvětví. V případě, že do 31. prosince 2011 nebude dosaženo mezinárodní dohody, která by zahrnovala mezinárodní námořní emise a obsahovala ambiciózní cíle snižování emisí, by měla Komise předložit návrh na začlenění emisí do závazku Unie o snížení emisí skleníkových plynů. Zdanění energetických produktů používaných pro letecké a námořní aktivity stejným způsobem, jako je tomu u jiných energetických produktů, má zásadní význam pro energetickou nezávislost Unie a jako pobídka pro energetickou účinnost.

Or. en

Odůvodnění

Zákaz uplatňování daňových opatření na energetické produkty využívané pro letecké a námořní aktivity platný pro členské státy není opodstatněný. Z důvodu znemožnění uplatňování daňových opatření na energetické produkty v letecké a lodní dopravě, nejsou členské státy schopny plnit své závazky vůči EU ohledně politik v oblasti energie a klimatu nákladově efektivním způsobem.

Pozměňovací návrh 2

Návrh směrnice Bod odůvodnění 19

Znění navržené Komisí

(19) Směrnice 2003/96/ES ukládá členským státům povinnost osvobodit od daně **palivo používané pro plavbu ve vodách Společenství a rovněž** elektřinu vyráběnou na palubě plavidel, včetně plavidel v kotvištích přístavů. Členské státy však mohou toto příznivé daňové zacházení rozšířit na vnitrozemské vody. V některých přístavech existuje čistší alternativa spočívající v používání pobřežní elektřiny, která je však předmětem daně. S cílem **stanovit první pobídku pro rozvoj a uplatňování této technologie** by až do přijetí ucelenějšího rámce v této záležitosti měly členské státy osvobodit používání pobřežní elektřiny plavidly v kotvištích přístavů od daně z energie. Toto osvobození od daně by mělo platit po dobu, která je dostatečně dlouhá, aby provozovatele přístavů neodradila od uskutečnění potřebných investic, současně by však měla být časově omezená tak, že její úplné či částečné zachování je podmíněno novým rozhodnutím, které bude přijato ve vhodné době.

Pozměňovací návrh

(19) Směrnice 2003/96/ES ukládá členským státům povinnost osvobodit od daně elektřinu vyráběnou na palubě plavidel, včetně plavidel v kotvištích přístavů. V některých přístavech existuje čistší alternativa spočívající v používání pobřežní elektřiny, která je však předmětem daně. S cílem **zamezit produkci elektřiny získávané z fosilních paliv na palubě plavidel v kotvištích přístavů a s tím spojené místní znečištění ovzduší** by až do přijetí ucelenějšího rámce v této záležitosti měly členské státy osvobodit používání pobřežní elektřiny plavidly v kotvištích přístavů od daně z energie. Toto osvobození od daně by mělo platit po dobu, která je dostatečně dlouhá, aby provozovatele přístavů neodradila od uskutečnění potřebných investic, současně by však měla být časově omezená tak, že její úplné či částečné zachování je podmíněno novým rozhodnutím, které bude přijato ve vhodné době.

Or. en

Odůvodnění

Pro zvýšení srozumitelnosti textu by se tento bod odůvodnění měl týkat pouze pobřežní elektřiny.

Pozměňovací návrh 3

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 19 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

19a) V souladu s cíli Unie v oblasti změny klimatu a životního prostředí je nezbytné zprostit členské státy povinnosti osvobodit od daně palivo používané pro účely letecké a námořní dopravy. Ukončení této povinnosti by mělo napomoci vytvořit rovné podmínky pro různé druhy dopravy, čímž se rozšíří základ daně a dosáhne se lepšího dodržování principu subsidiarity. Rovněž by mělo být upuštěno od podmínky uzavírat dvoustranné dohody s jinými členskými státy s cílem zprostit se těchto výjimek, protože tento postup je příliš zdlouhavý. Namísto toho by členským státům mělo být umožněno zdanění paliv používaných pro účely letecké a námořní dopravy. Členské státy by měly upustit od uplatňování zdanění způsobem, jenž je v rozporu s mezinárodními závazky do doby, než budou odstraněny mezinárodní právní překážky. Pokud se členské státy rozhodnou zdaňovat energetické produkty používané pro leteckou nebo námořní dopravu buď v rámci Unie nebo v mezinárodním měřítku, měly by to tam, kde je to možné, provést způsoby, které nevedou k systematickému maximálnímu plnění nádrží.

Or. en

Odůvodnění

Když Rada přijala směrnici ETD, Komise a všechny členské státy, kromě Španělska a Irska, vydaly prohlášení, že ze zásady a v zájmu soudržného daňového systému, by letecké palivo používané pro obchodní účely mělo podléhat daním jako jakékoli jiné palivo. Tento pozměňovací návrh by sladil právní předpisy EU se snahami EU o odstranění mezinárodních pravidel, která členským státům zakazují uplatňovat stejná pravidla zdanění pro veškerá paliva pro dopravu.

Je třeba zdůraznit, že mezinárodní právní dohody, ke kterým EU přistoupila, jsou v každém případě pro EU a členské státy závazné.

Pozměňovací návrh 4

Návrh směrnice Bod odůvodnění 28

Znění navržené Komisí

(28) Komise by měla každých pět let a poprvé do konce roku 2015 předložit Radě zprávu o uplatňování této směrnice, přičemž přezkoumá zejména minimální úroveň zdanění v souvislosti s CO₂ na základě vývoje tržní ceny emisních povolenek v EU, dopad inovací a technologického vývoje a opodstatněnost osvobození od daně a jejího snížení podle této směrnice, **a to též pro paliva používaná pro účely letecké a námořní dopravy.** Seznam odvětví nebo pododvětví, u nichž se má za to, že jsou vystavena závažnému riziku úniku uhlíku, bude pravidelně revidován, zvláště s ohledem na dostupná nová zjištění.

Pozměňovací návrh

(28) Komise by měla každých pět let a poprvé do konce roku 2015 předložit Radě zprávu o uplatňování této směrnice, přičemž přezkoumá zejména minimální úroveň zdanění v souvislosti s CO₂ na základě vývoje tržní ceny emisních povolenek v EU, dopad inovací a technologického vývoje a opodstatněnost osvobození od daně a jejího snížení podle této směrnice. **Tato zpráva by měla obsahovat přehled stávajících daňových ustanovení, která jsou součástí dvoustranných dohod o leteckých službách.** Seznam odvětví nebo pododvětví, u nichž se má za to, že jsou vystavena závažnému riziku úniku uhlíku, bude pravidelně revidován, zvláště s ohledem na dostupná nová zjištění.

Or. en

Odůvodnění

Tím, že navrhuje, aby se podávaly zprávy o odůvodnění daňových úlev pro paliva používaná pro účely letecké a námořní dopravy, Komise nepřímou připouští, že je tyto úlevy jsou problematickou záležitostí, řešení však odkládá. Pokud si však EU chce zachovat svou důvěryhodnost, co se týče záměru proměnit dopravní systém EU v systém udržitelný, je velmi důležité zabývat se těmito úlevami nyní. „Přiměřené ceny“ jsou nezbytným předpokladem pro dosažení tohoto cíle. Odložení diskuse není řešením.

Pozměňovací návrh 5

**Návrh směrnice
Čl. 1 – bod 11 – písm. a) – bod iia (nový)
Směrnice 2003/96/ES
Čl. 14 – odst. 1 písm. b) a c)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ii) písmena b) a c) se zrušují.

Or. en

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh ruší povinnost členských států osvobodit od daně palivo používané pro účely letecké a námořní dopravy. Zrušení této povinnosti může velkou měrou přispět ke snížení emisí skleníkových plynů. Ze studie připravené pro Komisi vyplývá, že harmonizace daní paliv a daně z přidané hodnoty všech druhů paliv (na úrovni, jaká v současnosti platí pro soukromou silniční dopravu) přinesla více než 10% úsporu emisí skleníkových plynů ve srovnání se současným stavem. (Směrem k dekarbonizaci odvětví dopravy EU do roku 2050, s. xi)

Pozměňovací návrh 6

Návrh směrnice

Čl. 1 – bod 11 – písm. aa (nové)

Směrnice 2003/96/ES

Čl. 14 – odst. 2

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

aa) Odstavec 2 se zrušuje.

Or. en

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh odstraňuje zdlouhavý postup, podle kterého členské státy musí uzavírat dvoustranné dohody s jinými členskými státy, pokud chtějí upustit od osvobození od daně pro paliva používaná pro účely letecké a námořní dopravy ve vnitroeurovské dopravě. Žádný z členských států tohoto postupu nikdy nevyužil. Vhodnějším řešením je poskytnout členským státům prostřednictvím této směrnice možnost, aby paliva zdanily.

Pozměňovací návrh 7

Návrh směrnice

Čl. 1 – bod 13 – písm. a – bod -i)(nový)

Směrnice 2003/96/ES

Čl. 15 – odst. 1 – písm. f a (nové)

„fa) energetické produkty dodávané jako palivo pro leteckou nebo námořní dopravu pro jiná než soukromá rekreační plavidla či soukromé rekreační létání.“

Or. en

Odůvodnění

Pozměňovací návrh se týká energetických produktů dodávaných jako palivo pro leteckou nebo námořní dopravu pro jiné než soukromé rekreační účely a naplňuje princip subsidiarity. Členské státy se mohou rozhodnout pro minimální úrovně zdanění v PŘÍLOZE I, uplatňovat nižší úrovně, nebo energetické produkty od daně osvobodit.

Pozměňovací návrh 8

Návrh směrnice

Čl. 1 – bod 13 – písm. b a (nové)

Směrnice 2003/96/ES

Čl. 15 – odst. 3 a (nový)

ba) Vkládá se nový odstavec, který zní:

„3a. Pro účely této směrnice se rozumí:

a) „soukromým rekreačním létáním“ používání letadla jeho vlastníkem nebo fyzickou či právnickou osobou, která je oprávněna je používat na základě nájmu nebo jiným způsobem, pro jiné než výdělečné účely, a zejména pro jiné účely než je přeprava cestujících nebo zboží anebo pro úplatné poskytování služeb anebo pro potřeby orgánů veřejné správy;

b) „soukromým rekreačním létáním“ se rozumí používání letadla jeho vlastníkem nebo fyzickou či právnickou osobou, která je oprávněna je používat na základě nájmu nebo jiným způsobem, pro jiné než výdělečné účely, a zejména jinak než pro přepravu cestujících nebo zboží anebo pro úplatné poskytování služeb anebo pro potřeby orgánů veřejné správy;“

Odůvodnění

Tyto formulace převzaté ze současného znění čl. 14 odst. 1. písm. b) a c) jsou nutné v důsledku pozměňovacího návrhu týkajícího se čl. 15 písm. fa).

Pozměňovací návrh 9**Návrh směrnice****Čl. 1 – bod 17 – písm. c a (nové)**

Směrnice 2003/96/ES

Čl. 21 – odst. 6 a (nový)

*Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

ca) Vkládá se nový odstavec, který zní:

„6a. Nejpozději do šesti měsíců od přijetí této směrnice Komise předloží zprávu Evropskému parlamentu a Radě o podmínkách stanovených pro některé nebo všechny členské státy, pokud jde o změnu systému, ve kterém jsou paliva pro dopravu zdaněna podle objemu spotřebovaného paliva, nikoliv podle objemu paliva v nádrži. Zpráva by v případě potřeby měla být doplněna návrhy změn právních předpisů Unie a měla by zahrnovat komplexní hodnocení dopadu na daňovou subsidiaritu, emise skleníkových plynů, energetickou nezávislost a hospodářský růst.“

Or. en

Odůvodnění

“Tank tourism” in road haulage and “tankering” within aviation distort the market and strongly limit the ability for the Member States to set their own fuel taxes. As long as the taxation is based on fuel tanked and only minimum tax levels can be set under unanimity in the Council, it is hard to see how the “tank tourism” problem can be resolved. In parallel it seems difficult for Member States to fuel tax-wise treat aviation in the same way as other modes as long as only fuel tanked can be taxed.

An interesting option would be to tax fuel used instead of tax filled, e.g. in line with the North American IFTA model.

Pozměňovací návrh 10

Návrh směrnice

Čl. 1 – bod 21

Směrnice 2003/96/ES

Článek 29

Znění navržené Komisí

„Článek 29

Každých pět let a poprvé do konce roku 2015 předloží Komise Radě zprávu o uplatňování této směrnice a případně návrh na její pozměnění. Ve zprávě Komise je posouzena mimo jiné minimální úroveň zdanění v souvislosti s CO₂, dopad inovací a technologického vývoje, zejména s ohledem na energetickou účinnost, používání elektřiny v dopravě a opodstatněnost osvobození od daně nebo jejího snížení podle této směrnice, **a to též pro paliva používaná pro účely letecké a námořní dopravy.** Zpráva přihlíží k řádnému fungování vnitřního trhu, reálné hodnotě minimálních úrovní zdanění a širším cílům Smlouvy. Seznam odvětví nebo pododvětví, u nichž se má za to, že jsou vystavena závažnému riziku úniku uhlíku, bude pro účely článku 14a této směrnice v každém případě pravidelně revidován, zvláště s ohledem na dostupná nová zjištění.“

Pozměňovací návrh

Článek 29

Každých pět let a poprvé do konce roku 2015 předloží Komise Radě zprávu o uplatňování této směrnice a případně návrh na její pozměnění. Ve zprávě Komise je posouzena mimo jiné minimální úroveň zdanění v souvislosti s CO₂, dopad inovací a technologického vývoje, zejména s ohledem na energetickou účinnost, používání elektřiny v dopravě a opodstatněnost osvobození od daně nebo jejího snížení podle této směrnice. **Tato zpráva by měla obsahovat přehled stávajících daňových ustanovení, která jsou součástí dvoustranných dohod o leteckých službách.** Zpráva přihlíží k řádnému fungování vnitřního trhu, reálné hodnotě minimálních úrovní zdanění a širším cílům Smlouvy. Seznam odvětví nebo pododvětví, u nichž se má za to, že jsou vystavena závažnému riziku úniku uhlíku, bude pro účely článku 14a této směrnice v každém případě pravidelně revidován, zvláště s ohledem na dostupná nová zjištění.“

Or. en

Odůvodnění

Tím, že navrhuje, aby se podávaly zprávy o odůvodnění daňových úlev pro paliva používaná pro účely letecké a námořní dopravy, Komise nepřímo připouští, že je tyto úlevy jsou problematickou záležitostí, řešení však odkládá. Pokud si však EU chce zachovat svou důvěryhodnost, co se týče záměru proměnit dopravní systém EU v systém udržitelný, je velmi důležité zabývat se těmito úlevami nyní. „Přiměřené ceny“ jsou nezbytným předpokladem pro dosažení tohoto cíle. Odložení diskuse není řešením.